

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 88805

СРПСКИ

КЊИЖЕВНИ ГЛАСНИК

КЊИГА ПЕДЕСЕТЧЕТВРТА Н. С.

МАЈ — АВГУСТ 1938



Библиотека Савремене књижевности
Српске и југословенске књижевности
БЕОГРАД

КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД

РАЗМИШЉАЊА ЈЕДНОГ ФИЗИОЛОГА

Иван Ђаја: „Низ воду”.

Природњаци, обично, нису склони медитацијама. Они, по правилу, обрађују своју струку, богатећи је, у повољним случајевима, новим појединостима или открићима. Тако изузетно међу њима се појави и који што помаже интерес и способност да загледа у основ пролазних феномена који, као такви, остају предмет проучавања природних наука. Ови обделавачи, разуме се, гледају дубље и даље од осталих, па њихова закључивања, тим самим, морају бити трајнија од оних што се изводе из самих појава, не надовезаних ни на какву постојају подлогу. Природњаци овога бољега типа у средишту својих духовних окупација држе несумњивост да су научне претпоставке пролазне, да врло брзо једне смењују друге, и да, због тога, вальа трагати за оним што перзистира као њихов носилац: они — да се послужимо Аристотеловом терминологијом — осећају тесну и органску повезаност физике са метафизиком. Отуда се у њиховоме раду често види спроведена тежња за устављањем некога прелаза између суштице и појава. А њоме се они приближују филозофима.

*Комплетан текст
је доступан у публикацији*

*Комплетан текст
је доступан у публикацији*

*Комплетан текст
је доступан у публикацији*

По своме дијалогу г. Ђаја пружио је доказе о томе да му је рефлексија присна и блиска. „Низ воду“ садржи несравњиво више мисли него све елукубрације неких претставника катедарске филозофије, која сваком својом речју, и живом, и писаним, систематски и непогрешно убијају сваки покрет за мисаонишћу код својих слушалаца и читалаца. На жалост, способност филозофија-рања не стиче се успешним савлађивањем универзитетске каријере. Омладина пре може наћи на сваком другом месту мисаону реч него онде где она, по номиналном распореду, треба да се разлеже. А, с погледом на ово, книга г. Ђаје двоструко је корисна за нашу средину, и може само срдачно да буде препоручена.

Др. КСЕНИЈА АТАНАСИЈЕВИЋ